

Nr 319.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1919.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående byggnadslån och odlingsbidrag till innehavare av vissa krononybyggen i Norrbottens län.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 60.)

Till Konungen.

I nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående odlingsbidrag till vissa krononybyggare i Norrbottens län, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna dels å tilläggsstat för år 1919 ett anslag av 50,000 kronor och dels å extra stat för år 1920 ett anslag av 10,000 kronor. Tillika har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på blivande proposition om inrättande av en fond, benämnd Norrbottens nybyggeslånefond, såsom kapitalökning för denna fond å tilläggsstat för år 1919 beräkna ett anslag av 100,000 kronor.

I en till riksdagen den 21 februari 1919 avlåten proposition, nr 139, har Eders Kungl. Maj:t därefter, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att en särskild fond, benämnd Norrbottens nybyggeslånefond, skall inrättas, från vilken fond, som skall förvaltas av statskontoret, medel må i mån av tillgång ställas till länsstyrelsens i Norr-

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 14 saml. Nr 319—321.

bottens län förfogande för utlämnande av byggnadslån till innehavare av krononybyggen, vilka upplåtits vid disposition av överloppsmarker nedanför odlingsgränsen inom Arjeplogs, Jokkmokks och Gällivare socknar av nämnda län;

dels besluta, att för denna lånerörelse skola gälla de av chefen för jordbruksdepartementet i sådant avseende tillstyrkta allmänna villkor och bestämmelser;

dels såsom kapitalökning för denna lånefond å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor att utgå av lånemedel;

dels till beredande av odlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet åt innehavare av nämnda krononybyggen anvisa ej mindre å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 50,000 kronor än även å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag av 10,000 kronor;

dels ock besluta, att för erhållande och tillgodonjutande av dylikt odlingsbidrag skola gälla de av bemälda departementschef i sådant avseende tillstyrkta allmänna villkor och bestämmelser.

Av utredningen i ärendet torde framgå, att med tillämpning allenast av gällande bestämmelser i fråga om statens främjande av den i samband med avvitrting av överloppsmarkerna i de norra länen uppkomna nybyggesverksamheten denna visat sig icke kunna nå avsedd utveckling. Förnämsta orsaken härtill synes av allt att döma vara att söka i det förhållandet, att nybyggaren, sedan han väl erhållit ett nybygge, i regel saknar tillräcklig möjlighet dels att där tillfredsställande ordna byggnadsfrågan, dels ock att genom uppodling av nybygget bereda sig den viktigaste betingelsen för familjens uppehälle. Under sådana förhållanden och för att, beträffande de nybyggen, som upplåtits vid efteravvitrtingen i de i förslaget i fråga angivna socknar av Norrbottens län, ett gynnsammare resultat må kunna vinnas, torde jämväl enligt riksdagens uppfattning i detta syfte ytterligare åtgärder från statsmakternas sida böra vidtagas. I fråga om det sätt, varpå denna statens medverkan bör lämnas, anser riksdagen lämpligt, att såsom föreslagits i huvudsak följa de regler, som av statsmakterna uppdragits rörande kolonisationsförsök å vissa kronoparker, och håller riksdagen i likhet med departementschefen före, att statens hjälp bör inrikta sig på att främja dels nybyggets ändamålsenliga bebyggande genom beviljande av byggnadslån och dels detsammans uppodling genom tillhandahållande av statsbidrag utan återbetalningsskyldighet. Vad i sådant avseende föreslagits, föranleder därför ingen erinran från riksdagens sida.

Rörande frågan om administrerandet av denna understödsverksamhet, vilken funktion enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle tillsvidare läggas

i länsstyrelsens hand, vill riksdagen i likhet med departementschefen hänvisa till den hjälp, som länsstyrelsen bör kunna förvärva genom att för besiktningar m. m. anlita hushållningssällskapets jordbrukskonsulenter och vandringsrättare.

Under åberopande av det anförda och då riksdagen icke heller i övrigt funnit skäl till invändning mot det föreliggande förslaget, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att en särskild fond, benämnd Norrbottens nybyggeslånefond, skall inrättas, från vilken fond, som skall förvaltas av statskontoret, medel må i mån av tillgång ställas till länsstyrelsens i Norrbottens län förfogande för utlämnande av byggnadslån till innehavare av krononybyggen, vilka upplåtits vid disposition av överloppsmarker nedanför odlingsgränsen inom Arjeplogs, Jokkmokks och Gällivare socknar av nämnda län;

dels beslutat, att för denna lånerörelse skola gälla de av chefen för jordbruksdepartementet i sådant avseende tillstyrkta allmänna villkor och bestämmelser;

dels såsom kapitalökning för denna lånefond å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor;

dels till beredande av odlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet åt innehavare av nämnda krononybyggen anvisat ej mindre å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 50,000 kronor än även å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag av 10,000 kronor;

dels ock beslutat, att för erhållande och tillgodonjutande av dylikt odlingsbidrag skola gälla de av bemälda departementschef i sådant avseende tillstyrkta allmänna villkor och bestämmelser.

Beträffande sättet för anskaffande av medlen till kapitalökning för ifrågavarande fond anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut härutinnan.

Stockholm den 11 juni 1919.

Med undersätlig vördnad.
